

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **M. M.**, nar. ,
státní příslušnost: Ukrajina,
bytem v ČR;
zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem,
sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2020 č. j. OAM-322/ZA-ZA11-ZA05-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla jeho žádost udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce namítá, že je přesvědčen, že jeho žádost je důvodná. Byl profesionálním vojákem, přičemž vojenská správa si přeje, aby sloužil znovu, a chce jej za tímto účelem opětovně kontaktovat, žalobce však již do armády nechce. Bojí se návratu do země původu z důvodu

tamního ozbrojeného konfliktu. Obává se, že by v případě návratu byl povolán do armády, kdy by následně mohl být nasazen do bojů na východě země, čímž by byl ohrožen jeho život.

3. Žalovaný dle žalobce nepostupoval při vydání rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť na Ukrajině stále probíhá ozbrojený konflikt, který nabral v poslední době na intenzitě v důsledku vojenské konfrontace s Ruskou federací v Azovském moři. Byl opětovně vyhlášen válečný stav, každý den jsou hlášeny přestřelky včetně mrtvých, a to jak mezi příslušníky vojenských jednotek, tak i mezi civilním obyvatelstvem. Je tak dána důvodná obava, že bude žalobce nasazen do bojů. Žalobce poukazuje na § 14a zákona o azylu a má za to, že splňuje podmínky pro udělení minimálně doplňkové ochrany. Následky konfliktu se projevují nejen na východě, ale po celé zemi. Žalobce odmítá závěr žalovaného o tom, že je možné jeho vnitřní přesídlení. Toto není dle ekonomických možností žalobce, ani s ohledem na reálnou situaci v zemi možné, žalovaný situaci zlehčil.
4. Žalovaný dle žalobce porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, že o něm nejsou důvodné pochybnosti a v nezbytném rozsahu s ohledem na okolnosti daného případu. Žalovaný si také neopatřil dostatečné podklady ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu. Dle žalobce nelze v žádném případě Ukrajinu označit za bezpečnou zemi původu. Je naopak zřejmé, že se po několika letech trvání konfliktu v samozvaných republikách vytvořilo prostředí nestability, nejistoty a beztrestnosti dopadající na obyvatelstvo v rámci celé Ukrajiny.
5. Žalovaný uvedl, že s žalobou nesouhlasí. Postupoval v souladu s právními předpisy, zjistil skutečný stav věci, přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a přezkoumatelně rozhodnutí odůvodnil. Žalobce v průběhu řízení neprokázal, že vůči němu nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. V této souvislosti žalovaný odkázal na znění vyhlášky č. 328/2015 Sb., ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, dle jejíhož § 2 bodu 24 Ukrajina je s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů považována za bezpečnou zemi. Žalobce uváděl, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je obava z povinnosti nastoupit vojenskou službu, případně obava z postihu za její nenastoupení. Těmito důvody se žalovaný podrobně způsobem zabýval, a to na základě informací, které si za tímto účelem obstaral. Žalobce na Ukrajině neměl žádné závažné potíže, v minulosti sloužil v ukrajinské armádě jako profesionální voják a je povolán, aby sloužil znovu, on již však bojovat nechce. Nicméně Ukrajinu opustil bez potíží a kromě jednoho telefonického hovoru ze strany úředníka vojenské správy žádné potíže neměl. Dle žalovaného pokud nechce být žalobce profesionálním vojákem, je na něm, aby si v rámci smluvního vztahu s ukrajinskou armádou ukončení této spolupráce zajistil, jeho obavy jsou jen spekulativní a nepodložené. Z pozvání na vojenskou správu nevyplývá pro žalobce žádné přímé nebezpečí. V případě aplikace bezpečné země původu se neposuzuje, zda žadatel by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
6. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
7. K žádosti žalobce sdělil, že jeho poslední adresa ve vlasti byla v Čerkaské oblasti. Nemá žádné politické přesvědčení, jeho rodina žije na Ukrajině. V letech 2016 až 2019 působil v ukrajinské armádě. Byl profesionálním vojákem. Vojenská správa nyní chce, aby sloužil

znovu, to si však žalobce nepřejí. Má obavu z nasazení do bojů, kde by mohl být ohrožen na životě.

8. Při pohovoru žalobce upřesnil, že pochází z Vinické oblasti, za manželkou se přestěhoval do oblasti Čerkaské. Tři roky byl profesionálním vojákem. Při vycestování z Ukrajiny žádný problém neměl, pro cestu měl vyřízeno české pracovní vízum. V ČR zamýšlel vydělat peníze, ale to mu nevyšlo z důvodu aktuální epidemiologické krize. Chtěl by, aby se do ČR přistěhovala i jeho rodina. Na Ukrajině je nyní velký problém řešení epidemie. Přibližně dva týdny před odjezdem z Ukrajiny jej měli kontaktovat z vojenské správy s tím, že by měl znovu sloužit, to ale žalobce nechtěl a zemi opustil. Jednalo se však pouze o telefonický hovor, kdy bylo žalobci údajně řešeno, že pokud odmítne, mohou jej i zavřít. Pokud by se chtěl službě vyhnout, je to dle něj možné pouze, pokud by měl peníze či známé. Jiné problémy ve vlasti neměl. K dotazu, proč si neprodloužil pracovní vízum, sdělil, že to bylo proto, že všude byla v té době karanténa.
9. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce dodatečně souhlasil s rozhodnutím na jednání.
11. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
12. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
13. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
14. K obecným námitkám žalobce ohledně porušení vypočtených ustanovení správního řádu soud uvádí, že v postupu žalovaného neshledal deficitu a neshledal nezákonnost rozhodnutí. Pokud jde o porušení zásady materiální pravdy, žalovaný skutkový stav vyhodnotil adekvátně. Lze poznamenat, že: „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti (§ 23 zákona o azylu). Žalovaný si pro rozhodnutí opatřil adekvátní podklady, zjistil skutkový stav věci dostatečně, přičemž přihlédl ke všemu, co v průběhu

správního řízení vyšlo najevo, zohlednil okolnosti případu, zjistil všechny potřebné skutečnosti a zabýval se jednotlivými tvrzeními, které žalobce uvedl. Své závěry žalovaný uspokojivým způsobem odůvodnil.

15. Jádrem námitek žaloby je nesouhlas žalobce s tím, že žalovaný neshledal v jeho případě jeho obavy z možného opětovného vstupu do armády či nástupu do bojů jako relevantní, kdy žalobce se domnívá, že mu měla být minimálně udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu. Aby se mohl žalovaný tvrzeními obavami zabývat, musela by být žádost žalobce posuzována meritorně. Zásadní otázkou proto je, zda se žalovaný dopustil pochybení, pokud žádost žalobce posoudil jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu.
16. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
17. Zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v § 2 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), § 2 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a § 2 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Podle unijního práva je třeba, aby existoval seznam takových zemí. Tento seznam obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“).
18. Dikce § 16 odst. 2 zákona o azylu předpokládá možnost vyloučení aplikace zde uvedeného postupu pouze v případě, kdy žadatel prokáže, že daný stát za bezpečnou zemi považovat nelze. Tak se však v případě žalobce v žádném případě nestalo.
19. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle § 2 bodu 24 uvedené vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu. Pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině si opatřil dále podklady, jejichž výčet uvedl na straně dvě rozhodnutí. Konkrétně vycházel zejména z výpovědí a vyjádření, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, konkrétně z Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 15. 7. 2019, Informace OAMP: Ukrajina, Situace v zemi ze dne 25. 4. 2020 a Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2019. Na základě zjištění z uvedených podkladů došel žalovaný k závěru, že se v případě Ukrajiny jedná o bezpečnou zemi se stabilním demokratickým parlamentním zřízením a pluralitním systémem.

20. Žalobce v průběhu řízení uvedl, že neměl žádný problém s vycestováním vyjma telefonického hovoru s vojenskou správou. Jako důvod odjezdu z vlasti prezentoval výlučně skutečnost, že si chtěl v ČR vydělat peníze. Oprávnění si však neprodloužil z důvodu karanténních opatření. Uváděl také, že by byl nejraději, kdyby se i jeho rodina mohla přestěhovat do ČR, neboť na Ukrajině není dobře řešena současná situace pandemie. Uvedené tvrzené skutečnosti však nesměřují k tomu, že by žalobce Ukrajinu nepovažoval za bezpečnou zemi, tím méně k tomu, že by takový závěr prokázal.
21. Žalobce v žalobě poukazuje na probíhající vnitrostátní ozbrojený konflikt na východě země a související obavy z možného opětovného nuceného nástupu služby v armádě. Existenci konfliktu nepopřel ani žalovaný, který k tomu konstatoval, že s ohledem na to, že žalobce pobýval naposledy v Čerkaské oblasti, tedy v oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země, nevztahuje se na ni výjimka definovaná v uvedené vyhlášce a návrat žalobce do ní je zcela bezpečný. Taktéž žalobce neuvedl, že by ve vlasti měl jakékoli konkrétní problémy či obtíže. Skutečnost, že byl žalobce profesionálním vojákem, přičemž bojovat již nechce, nemůže sama o sobě znamenat, že by Ukrajina nebyla bezpečnou zemí. Pakliže žalobce v minulosti působil jako profesionální voják, bylo to na základě jeho rozhodnutí. Žalobce má možnost svůj vztah k armádě ukončit. Vojenská služba představuje navíc legitimní občanskou povinnost. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 307/2017-33: „Obecně platí, že *branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).“*
22. Žalovaný proto v souladu se svými zjištěními následně postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Své závěry přitom zcela srozumitelným a odpovídajícím způsobem zdůvodnil.
23. Z důvodu aplikace ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu nebylo dále zapotřebí posuzovat, jsou-li zde dány jednotlivé důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany, žalovaný proto postupoval správně a v souladu se zákonem, pokud se těmito důvody nezabýval. Nedůvodná je též námitka žalobce ohledně nedostatečného posouzení možného vnitřního přesídlení žalobce, neboť vzhledem k tomu, že žádost byla vyhodnocena jako zjevně nedůvodná, se žalovaný se vůbec touto alternativou nezaobíral.
24. Lze ještě dodat, že nelze cestou žádosti o mezinárodní ochranu suplovat vyřízení pobytových záležitostí. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu

tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje." V souladu s uvedeným rozsudkem je smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Je tedy třeba, aby žalobce legalizaci svého pobytu v ČR provedl tímto způsobem.

25. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. října 2020

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce